

לישועתך קויתי

על שולחנו של הגאון המקובל
איש האלקים הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל נחמני זי"ע
מחבר הספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון

פרשיות בהר בחוקותי תשפ"א | גליון מס' 291

פרשת בהר

שש שנים תזרע שדך (ויקרא כה ג)

המפרשים נתקשו למה פתח בפסוק קודם (ב) בלשון רבים 'כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם', וכאן כתב 'תזרע' לשון יחיד.

עוד דקדקו, שנראה מלשון הפסוק, שיש מצוה לזרוע שש שנים, והדבר אומר דרשני.

ויש לומר, שאם כולם יהיו צדיקים, אזי יהיה לכולם פרנסה בלי טרחה, בבחינת 'ושבתה הארץ', שכל מלאכתם תיעשה מאליה ולא יצטרכו לטרוח ולעשות מלאכה כלל, וכמו שיהיה לעתיד לבוא. ועל זה פתח בפסוק 'כי תבאו' לשון רבים.

אמנם, אם יהיה בהם יחיד שאינו עושה רצונו של מקום, עליו נאמר 'תזרע', שהוא אינו רשאי ליבטל מעבודת הקרקע (ברכות לה ב ובתוס ובריי"ף שם), ואצלו יהיה כמו שכתוב (דברים יא יד) 'אוספת דגנך', שהרי אינו ראוי שיעשה לו נס, וגם אינו רשאי להטיל עצמו על הציבור, ולכן מוכרח לעשות מלאכה שש שנים.

ומכל מקום, גם יחיד זה ישבות בשמיטה, וזהו שכתוב בפסוק להלן (ד) 'בשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ'.

(זרע שמשון בהר, מאמר א)

פרשת בחוקותי

אם בחוקתי תלכו וגו' (ויקרא כו ג)

אם בחקתי תלכו. הדא הוא דכתיב (תהלים קיט ט) חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדתיך. אמר דוד, רבונו של עולם, בכל יום הייתי מחשב ואומר למקום פלוני ולבית דירה פלונית אני הולך, והיו רגלי מביאות אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות, הדא הוא דכתיב ואשיבה רגלי אל עדתיך. (ויקרא ככה לה ט)

מקשה הי"פה תואר', לכאורה תמוה לומר, שמידי יום היה דוד המלך מתכוון ללכת למקום אחד, ולבסוף הלך אל מקום אחר בעל כורחו. גם לשון ואשיבה רגלי, משמע כי מרצונו השיב את רגליו אל בית המדרש. עוד קשה, למה לא היה חושב בעצמו ללכת לבית המדרש.

יתכן לבאר, על פי דברי הגמרא (ברכות ד. ד.), על הפסוק (תהלים פו ב) 'לדוד שמרה נפשי כי חסיד אני'. שאמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא, 'לא חסיד אני? שכל מלכי מזרח ומערב, ישנים עד שלוש שעות. ואני חצות לילה אקום להודות לך'. ופירש ב'עיון יעקב', כי דוד המלך ביקש כאן מה', שישמרהו מכל חולי. והוצרך לבקשה זו, משום שמפני חסידותו, לא התנהג כדרך המלכים, אשר מפנקים ומענגים עצמם, כדי שלא יחלו מטרדות המלוכה.

ובאמת, בתחילה היה רוצה ללכת למקום

כמי שהולך להתעדן, באותו מקום שחשב בתחילה ללכת לשם.

לפי זה יבואר היטב, השייכות בין מעשיו של דוד המלך, לבין הפסוק 'אם בחקתי תלכו'. לאלפנו בינה, כי אם בחקתי תלכו - שתהיו עמלים בתורה, אף כשאתם צריכים לעדן עצמכם, אזי ישמור ה' עליכם מכל נגע ומחלה. וממילא, את מצותי תשמרו. ייחשב לכם הדבר, כאילו אתם שומרים עצמכם ומקיימים בשלימות, את מצות וגשמרתם מאד לנפשתיכם, שהיא שקולה ככל המצות. (זרע שמשון פרשת בחוקותי, מאמר א)

פלוני ולבית דירה פלונית, לעדן ולהשיב נפשו מעט, כדי לקיים ציווי התורה (דברים ד טו), 'ונשמרתם מאד לנפשתיכם'. אבל נמלך בעצמו, להשיב רגליו אל בתי מדרשות. כי תורה מגנא ומצלא (סוטה כא.), ו'כל העוסק בתורה יסורין בדלין ממנו', (ברכות ה.).

וכאשר הלך אכן לבית המדרש, לא הלך ברוח נפולה. אלא, היו רגליו נושאות ומביאות אותו בשמחה, אל בית המדרש. (ראה רש"י בראשית כט א, על הפסוק 'וישא יעקב רגליו'). והיה עושה זאת בלב שמח,

לשון חכמים

בענין ריבית (קדושים ב)

וַיֹּשֶׁבֶט לְדָוִד, שֶׁהִנֵּה הָרַבִּית נִקְרָא 'נִשְׁךְ כָּל דְּבַר אֲשֶׁר יִשָּׁךְ' (דברים כג, כ), מִלְשׁוֹן נְשִׁיכַת הַנֶּחֱשׁ שֶׁאֵינּוּ נִכְרֵי הַתְּבֵלָה, וְהַנֶּזֶק וְהַהֶרֶס מִתְמַשֵּׁךְ בְּאִיבָרָיו וּמִמִּיתוֹ, וְאִם הַמְלִיחָה בְּרַבִּית אֵיבּוֹ נִכְרֵי הַנֶּזֶק מִתְחַלֵּה וּלְבִסּוּף הַלְוָה מִפְסִיד הָרַבָּה, וְעַל זֶה אָמְרוּ (רמב"ם הל' מלוה ולוה ד, א) לְמָה נִקְרָא נִשְׁךְ מִפְּנֵי שֶׁהוּא נִשְׁךְ.

ברכת חמשה את מאה היינו ברכה הבאה מעצמה (בחוקותי ב)

וּלְפִי דְרָכֵנוּ אֲתֵי שְׁפִיר, דְּאֵין הֵכִי נְמִי דְמִפִּי עֲלִיּוֹן לֹא תֵצֵא הָרְעוּת וְהַטּוֹב, אֶלָּא שְׁמִמִּילָא הַטּוֹבָה בְּאֵה עַל עוֹשֵׁי הַטּוֹבָה וְהַבְּרָכוֹת מְבָרְכוֹת אֶת בְּעַלְיָהֶן, וְהַבְּרָכוֹת שֶׁל פְּרִשָׁה זֹה הֵן בְּאֹת בְּעֶצְמָן עַל דּוֹר הַזּוֹכָה, שְׂאֵף עַל פִּי שֶׁהֵן קִצֵּת רְחוּקוֹת מִן הַטָּבַע וְעַל יְדֵי גַס וְלֹא יִתְקַיְמוּ לְגַמְרֵי עַד סוּף הָעוֹלָם כְּנִל, עִם כָּל זֶה הֵן קְרוּבוֹת אֶל הַטָּבַע שֶׁהַטָּבַע הַקָּבֵה בְּבְרָכוֹת שֶׁתְּהִיֵּינָה מְבָרְכוֹת אֶת בְּעַלְיָהֶן, וְלָזֶה לֹא אָמַר אֶלָּא וְרָדְפוּ מִכֶּם חַמְשָׁה מְאֵה.

טוב שמוע

רבים בחסדי ה' סיפורי הישועה ללומדים בתורת הצדיק, אמנם אנו מעויינים לשמוע ולקבל אותם ממקור ראשון, נשמח מאוד לקבל סיפורי ישועה והצלחה מפי הקוראים שיחיו. נא צרו עמנו קשר בהקדם.

להארות משוב וכן לקבלת העלון במייל lk0772027554@gmail.com